

Snežni leopardi se umikajo pred naraščajočo rejo drobnice

Snežni leopardi sodijo med najbolj ogrožene velike mačke na svetu, vendar so zaradi odročnega terena, kjer živijo, še vedno slabo raziskani. Slovensko-italijanska-švicarska raziskovalna ekipa je tekom štirih ekspedicij v mongolski Altaj ugotavljala razširjenost tega skrivnostnega plenilca ter kako nanj vpliva reja drobnice. V zadnjih letih namreč reja drobnice na območju snežnega leoparda hitro narašča, predvsem zaradi globalnega povpraševanja po kašmiru, kar ima očitno negativen vpliv tako na snežne leoparda kot na njihov naravni plen. Dr. Miha Krofel s Katedre za zdravje gozda in upravljanje prostoživečih živali na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani pojasnjuje: »Kot kaže jo bosta najslabše odnesli najbolj ogroženi vrsti na območju, to sta snežni leopard in tudi sibirski kozorog, ki je njegov najpomembnejši plen. Sibirski kozorog z živino tekmuje za revno pašo v tem ekstremnem okolju«.

Snežni leopardi opravljajo vlogo vrhovnih plenilcev v gorskih ekosistemih in so odlično prilagojeni na ekstremne visokogorske razmere. Vendar se njihovo število zmanjšuje zaradi izgube habitata, pomanjkanja plena, klimatskih sprememb ter preganjanja s strani človeka zaradi krzna in plenjenja domačih živali. Do danes je na svetu preživelo le še okoli 3000 snežnih leopardov, ki so omejeni na visokogorja osrednje Azije, kjer jih največ živi na nadmorskih višinah

Slika 1: Mongolia Snow Leopard Project (foto: M. Krofel)

med 2,500 in 5,500 m. Vendar pa tudi ti odročni tereni ne uidejo vplivom človeka, med katerimi danes prevladuje živinoreja.

Druga največja svetovna populacija snežnega leoparda živi v gorstvih Mongolije, predvsem na Altaju, vendar zaradi odročnosti in težkih razmer za terensko delo ostaja slabo poznana. Zato je mednarodna znanstvena ekipa raziskovalcev iz Italije, Mongolije, Slovenije in Švice v zadnjih letih opravila štiri ekspedicije na doslej še neraziskana območja Altaja, da pridobi informacije o številu snežnih leopardov, ki so še preživeli v teh krajih, ter razišče, kakšen vpliv ima naraščajoča živinoreja na tamkajšnje divje živali. Rezultate prvih analiz so letos objavili v eni izmed vodilnih znanstveni reviji na področju varstvene biologije - Biological Conservation.

»Domače živali ne izpodrivajo volkov, vendar imajo lahko tudi ti težave z naraščajočo živinorejo, saj pogosto postanejo žrtev rejcev drobnice, ki želijo preprečiti škodo na svojih živalih,« je povedal slovenski raziskovalec, dr. Miha Krofel, ki je sodeloval pri raziskavi. Na podlagi teh rezultatov raziskovalci opozarjajo, da ohranjanje ogroženih gorskih živalskih vrst očitno ni združljivo s hitrim širjenjem živinoreje v občutljiva visokogorska območja in priporočajo boljšo regulacijo nad prosto pašo živine vsaj v osrednjih delih zavarovanih območji. Prav tako ob hitrem širjenju živinoreje opozarjajo na pomen učinkovitih ukrepov za zaščito drobnice pred volkovi in drugimi plenilci, s čimer bi se lahko omejili konflikti ter posledično zakonito in nezakonito ubijanje divjih živali.

Raziskavo je delno sofinancirala tudi Javna agencija RS za raziskave.

Tina DROLC